

»Petelin je lep, a več je vredna sreča, ki naj jo donese!«

Tudi naš list kliče v imenu slovenske mladine: »Bog daj srečo kraljevi hiši, a z njo tudi trojnemu narodu, ki vidi v detinskem kraljeviču vez složnosti, bratstva, ljubezni in pravičnosti!«

Ivan Langerholz:

Šola lepega vedenja.

6. Na obisku.

Kadar gremo na obisk v tujo hišo, pravimo bolj po domače, da gremo »v vas«, imenitnejši ljudje pa pravijo, da gredo »na obisk«.

Najsi greste v vas ali na obisk, morate vedeti, kako se vam je ob taki priliki vesti.

Ali prav ravna Miha Štrigalca, ki bi bil najrajši ves dan pri sosedovih? Včasih mu celo pravijo: »Pa pojdi zdaj — boš pa še jutri prišel.« Pa je preneumen, da bi razumel, kaj to pomeni.

Pomni tudi to: Če sosedovi otroci nimajo časa, da bi se s teboj igrali, nikar jih ne odvrčaj od dela ali od učenja! Ni lepo, če človek z nekako vsiljivostjo zahteva, da mu morajo vsi drugi služiti.

Tudi tega ljudje nikjer radi ne vidijo, da bi kdo prihajal v vas zgodaj zjutraj ali pozno zvečer. Tudi pri jedi — pravi pregovor — ima še pes rad mir. Ljudje pa še toliko bolj. Zato naj jih tudi tuji otroci pri skledi in jedi ne motijo s svojo nadležnostjo.

Ob nedeljah ali praznikih gredo včasih otroci s starši k teti, k stricu, k botri ali kamorkoli že.

Jaka Smukavec pa ravna ob takih prilikah, kakor bi bila vsa tuja hiša njegova. Vse preobrbe in vse pretakne; ravno tak je, kakor pravi tista pesem:

*Jaz sem pa povodnji kos,
v vsako luknjo vtaknem nos.*

Če greš na obisk s starši, ravnaj tako, kakor vidiš delati starše. To bo najbolj prav.

Igrati se smeš le, če dovoli teta, boter, stric ali sploh gospodar tiste hiše, kjer si na obisku. A nikar se ne igrajte tam, kjer bi odrasle ljudi motili; ne v tisti sobi, kjer se ljudje razgovarjajo. Ne dirajte kakor huda ura iz hiše pod streho, izpod strehe na vrt, iz vrta v hišo! Vse vaše vedenje naj bo lepo mirno. Ne kričite kakor vrabci v prosu! Če ti ni kaj prav, ne toži domačih otrok ne svojim ne njihovim staršem. To ni lepo.

Kadar te tuji ljudje kaj vprašajo, lepo vljudno in prijazno odgovarjaj! Ne bodi Groga Srepec in ne piši se Kimovčeva Ivanka. Prvi samo izpod čela grdo gleda in nič ne odgovarja — sram ga je, tako ga zagovarjajo domači — druga pa samo prikimava in odkimava. Predrzen kakor Tone Klepetec pa tudi ne bodi. Tuji ljudje pazijo na tvoje vedenje in govorjenje in potem te sodijo, kakšen si.

V popolnoma tujo hišo ne vstopaj kakor burja, ampak prej potrčaj. Pa ne kar s celo pestjo, kakor Bunkovič Luka, ampak narahlo, s členkom nekoliko upognjenega kazalca ali pa sredinca. In spet ne plani zviškoma v sobo, ampak počakaj, da se ti znotraj kdo oglasi. Ko so se ti oglasili, potem šele vstopi. Če se pa nihče ne oglasi, nikar s silo ne odpiraj hišnih vrat.

Kjer imajo hišno zvonec, primi za ročaj in malo pozvoni ali pritisni na gumb, za par hipov, potem pa počakaj, da ti pride kdo odpret. Nikar pa ne zvoni celo večnost. Tudi nalašč nikar ne pritiskaj na hišne zvonce. To delajo ničvredni paglavci. Pritisne, pozvoni, potem pa zbeži!.. To se pravi norce briti iz ljudi.

Če se ti nihče v sobi ne oglasi, potrka ali pozvoni še enkrat. Večkrat pa ne. Tudi ne pozabi na to, čemu je slama pred hišnimi vrati. Tudi malo poglej, kako si oblečen.

Včasih pravijo, da je kdo »na smolo sedel«. To so taki ljudje, ki v tuji hiši vise in slone, govore in klepetajo po cele ure. Glej, da ti ne boš tak Jože Smolar ali taka Jožica Smoletova. V hišah, kjer si bolj domač, že lahko malo dalj časa povasuješ. Če greš pa h kakemu imenitnejšemu človeku, k zdravniku, k duhovniku, k učitelju, h kakemu uradniku, bo pa kar dosti, če se pomudiš 10 do 15 minut. Potem pa pojdi prej, kakor ti bodo rekli, da lahko greš. In to rečejo marsikdaj tudi molče s tem, da se lotijo vpričo tebe kakega dela.

Lepo je obiskovati bolnike. A ne bodi bolniku nadležen. Ne govori veliko, še manj ga povprašuj. Bolnik težko posluša in še težje odgovarja. Ni prav, kar marsikje opazimo, da je pri bolniku cela soba ljudi. En sam je zadosti. In če mladi fantalini še utaknejo med zobe cigareto, če dekleta med seboj mežikajo in se posmehujejo, je to dvakrat nedostojno. Pri bolniku se kratko pomudi, malo ga potolaži, kmalu pojdi, pač pa še drugič in tretjič in še večkrat pridi, pa bo tvoj obisk bolniku v veselje.

Za letos smo spet pri koncu. Prihodnje leto bi pa še radi malo o vedenju pokramljali z vami. Upamo, da boste še ostali naši šoli zvesti? Le še dosti novih učencev nam pripeljite! Na svidenje!

Ana Bučarjeva:

Naš Miloš in žaba.

Ni to znani srbski junak Miloš Obilič, ampak to je naš Miloš, star štiri leta, junak od nog do glave.

Ne boji se ne konjiča ne voliča, ne psa ne mačke, ampak samo — žabe. Žaba je zanj pravi zmaj, ki ga bo enkrat nedvomno požrl. Da se je seznanil z žabo, ki mu napravlja zdaj toliko strahu, se je zgodilo takole:

Bilo je poleti, ko se je igral Miloš nekega dne na dvorišču vojake. Oborožen od nog do glave, puško na rami, okoli pasu sabljico brušeno, na glavi papirnato kapo z mogočnim kurjim peresom, je korakal v taktu ena, dve! Kar je zagledal na tleh mrtvo čebelo, ki je na mah vzbudila vso njegovo pozornost. Previdno se ji je približal, jo obrnil in preizkusil, če je res mrtva. Nič se ni zganila.

»Mamica, mamica, poglej, kaj sem našel!« je zavpil in pokazal mamici mrtvo čebelo.

»Ta čebelica je umrla,« je rekla mama.

Ker je Miloš že videl, kako so pokopali človeka, ki je tudi umrl, je izkopal tudi on jamo, položil vanjo mrtvo čebelico in napravil grob. Da bi pa grob še okrasil, je stekel na vrt po nekaj cvetic. Ali — oj groza! Ravno pri nageljčku, ki ga je hotel utrgati,